

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica da lingua e literatura: Español

Materia	Didáctica da lingua e literatura: Español			
Código	005G120V01506			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Míguez Álvarez, Carla María			
Profesorado	Míguez Álvarez, Carla María			
Correo-e	camiguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionará ao futuro docente coñecementos científicos necesarios para favorecer o desenvolvemento das habilidades lingüísticas do alumno de E. Primaria. Terá dominio para empregar técnicas didácticas adecuadas, capacidade para seleccionar recursos e estratexias de intervención didáctica, criterios para analizar os diversos materiais e referentes para avaliar o progreso nas diferentes habilidades comunicativas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación

C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
C45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
C50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
C52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1	B1	C43	D1
	A2	B3	C44	D2
	A3	B10	C45	D3
	A4	B11	C46	D5
	A5		C47	D6
			C48	D9
			C49	D13
			C50	D16
			C52	D17
			C69	
2.Coñecer o currículo escolar da lingua española e a súa literatura.	A1	B1	C43	D1
	A2	B2	C44	D2
	A3	B3	C45	D3
	A4	B4	C46	D5
	A5	B8	C47	D6
		B10	C48	D9
		B11	C49	D13
		B12	C50	D16
			C52	D17
			C69	
3.Adquirir coñecementos en torno aos procedementos de ensino/aprendizaxe da lingua española como medio de comunicación.	B1		C43	D1
	B2		C44	D2
	B3		C45	D3
	B10		C46	D5
	B11		C47	D6
	B12		C48	D9
			C49	D13
			C50	D16
			C52	D17
			C69	
4.Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral.	B1		C43	D1
	B2		C44	D2
	B3		C45	D3
	B4		C46	D5
	B8		C47	D6
	B10		C48	D9
	B11		C49	D13
	B12		C50	D16
			C52	D17
			C69	

5. Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.

A1 B1 C43 D1
A2 B2 C44 D2
A3 B3 C45 D3
A4 B4 C46 D5
A5 B8 C47 D6
B10 C48 D9
B11 C49 D13
B12 C50 D16
C52 D17
C69

6. Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade.

A1 B1 C43 D1
A2 B2 C44 D2
A3 B3 C45 D3
A4 B4 C46 D5
A5 B8 C47 D6
B10 C48 D9
B11 C49 D13
B12 C50 D16
C52 D17
C69

7. Coñecer e utilizar estratexias e recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.

A1 B1 C43 D1
A2 B2 C44 D2
A3 B3 C45 D3
A4 B4 C46 D5
A5 B8 C47 D6
B10 C48 D9
B11 C49 D13
B12 C50 D16
C52 D17
C69

8. Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias nos estudantes.

A1 B1 C43 D1
A2 B2 C44 D2
A3 B3 C45 D3
A4 B4 C46 D5
A5 B8 C47 D6
B10 C48 D9
B11 C49 D13
B12 C50 D16
C52 D17
C69

Contidos

Tema

1. Coñecementos para o desenvolvemento das habilidades comunicativas	Desenvolvemento das habilidades comunicativas. Comprensión e expresión oral. Competencia comunicativa. Metodoloxía, estratexias e técnicas.
2. Animación á lectura e á escritura	Lectura comprensiva. As idades lectoras. Competencia literaria e competencia lectora. A biblioteca de aula. Animación á lectura. Expresión escrita: obxectivos. Formas de expresión escrita. Proceso didáctico de la composición. Escrita creativa.
3. Desenvolvemento de experiencias educativas e materiais didácticos	Desenvolvemento de experiencias educativas e de materiais didácticos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	14	0	14
Presentación	10	30	40
Obradoiro	14	30.5	44.5
Cartafol/dossier	7	17	24
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentar a materia aos estudantes.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos da materia, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, actividade ou proposta educativa a desenvolver polos estudantes.
Presentación	Exposición por parte do alumnado de temas sobre contidos da materia ou dos resultados de análises, tarefas, traballos, experiencias, prácticas etc.
Obradoiro	A partir da selección de textos literarios, procederase á súa reescritura para, posteriormente, seren dramatizados mediante o emprego de diferentes estratexias e recursos.
Cartafol/dossier	Recompilación de análises críticas, propostas didácticas, materiais, recursos etc. relativos á lingua e literatura infantil.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Durante estas sesións o alumnado tamén poderá expresar as súas dúbidas e consultas, propiciando o debate e a reflexión acorde á temática tratada.
Presentación	Para a elaboración das presentacións/exposicións, o alumnado terá que seguir as pautas indicadas pola docente, quen ha de ofrecerlle axuda e supervisará as súas propostas antes da entrega final.
Obradoiro	O alumnado será guiado pola docente durante todo o proceso: desde a selección do texto ao seu reescritura e correspondente dramatización.
Cartafol/dossier	A docente proporcionará guías orientadoras para a elaboración de todos os materiais que se inclúan no cartafol.
Probas	Descrición
Proxecto	Ademais de contar coa axuda da docente durante o desenvolvemento desta proposta, o alumnado terá á súa disposición un documento-guía desde o que deseñar e implementar un proxecto de dinamización da lingua e a cultura.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentación	Valorarase a aplicación práctica dos contidos teóricos do temario, a planificación, a creatividade, a exposición oral etc.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B8 B10 B11 B12	C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C52 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D9 D13 D16 D17
Obradoiro	A partir da selección de lecturas literarias, realizarase unha reescritura textual, que ha de ser dramatizada.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B10 B11 B12	C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C52 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D9 D13 D16 D17
Cartafol/dossier	Recompilación de análises críticas, propostas didácticas, materiais... relativos á lingua e literatura infantil.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B11	C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C52 C69	D1 D2 D3 D6 D13 D16 D17

Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre contidos da materia	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1	C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50	D1 D3 D6 D13 D16
Proxecto	Deseño e implementación dun proxecto vinculado coa dinamización da lingua e a literatura.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B8 B10 B11 B12	C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C52 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D9 D13 D16 D17

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado que opte pola metodoloxía de avaliación continua (80% de asistencia): Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar cada un dos traballos que se indiquen e o exame.

As partes da materia superadas na primeira oportunidade non serán obxecto de avaliación na segunda, considerándose, polo tanto, aprobadas nese curso académico. Ver datas dos exames na páxina web da Facultade.

Aqueles estudantes que, por causa xustificada, NON POIDAN ASISTIR regularmente serán avaliados:

- Proba escrita: 50%

-Traballo escrito, sobre un tema ou parte dun tema: 50%

Comunicaralle á persoa docente a súa decisión de aterse á metodoloxía de avaliación global nas primeiras seis semanas de inicio do cuadrimestre para marcar un plan de traballo

Data do exame: consultar a web da facultade.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Pedro Guerrero Ruiz, María Teresa Caro Valverde,, **Didáctica de la lengua y educación literaria**, Pirámide, 2015

Rosa Ana Martín Vegas, **Recursos didácticos en lengua y literatura**, Síntesis, 2015

Ballester Roca, J., **La formación lectora y literaria**, Graó, 2015

Mata Anaya et alii, **Didáctica de la lengua y la literatura**, 978-84-368-3433-8, Pirámide, 2015

Campos Fernández Figares, M., Quiles Cabrera, M. C., **Repensando la didáctica de la lengua y la literatura**, Visor, 2019

Bibliografía Complementaria

Badía Armengol, D. y Vilá, M., **Juegos de expresión oral y escrita**, 2, Graó, 2009

Daniel Cassany, Marta Luna, Glòria Sanz, **Enseñar lengua**, 9, Graó, 2003

Emilio Sánchez Miguel, J. Ricardo García Pérez, Javier Rosales Pardo, **La Lectura en el aula : qué se hace, qué se debe hacer y qué se puede hacer**, Graó, 2010

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do estudiantado e para a avaliación, por parte da docente, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedementais.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
